

باشمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	مذک امتحان: ۹۰ دقیقه	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۱۰/۲۳
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داولسان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۶ http://aee.medu.ir			
ردیف	سوالات	(پاسخ نامه دارد)	نمره

		معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) (الف)
		اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید.
۰/۲۵		۱- آمد بهار خرم با رنگ و بوی طیب
۰/۲۵		۲- حلة بهشت بیاوردن.
۰/۲۵		۳- تأثیر اختران شما نیز بگذرد
۰/۲۵		۴- دمنه با او وثیقتی کرد.
۰/۵		۵- حسنک عاقبت تهور و تعدی خود کشید.
۰/۵	ز خاک سیاه اندر آمد به زین	۶- نهاد آن بن نیزه را بر زمین
۰/۵	کار دونان حیله و بی شرمی است	۷- کار مردان روشی و گرمی است
۰/۷۵	ور نه هم افهام سوزد هم زبان	۸- مجملش گفتم، نگفتم زان بیان
۰/۷۵	اگر چه پیش خدمند خامشی ادب است	۹- به وقت مصلحت آن به که در سخن کوشی
۱	خداآندی که در ذاتش علل نیست	۱۰- جهان داری که در ملکش خلل نیست
۱	گر چه مورم، ولی آن حوصله با خود دارم	۱۱- که ببخشم، بود ار ملک سلیمان از من
		معنی واژه (۲ نمره) (ب)
		در اشعار و عبارات زیر معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.
۰/۲۵		۱۲- مادر حسنک زنی بود سخت <u>جگر آور</u> .
۰/۲۵		۱۳- قرار شد به کاشانه <u>صیبه</u> منتقل کنیم.
۰/۲۵		۱۴- تقریر ادبیانه برهان معاد است
۰/۲۵		۱۵- از ایام <u>عتیق</u> یادگار مانده است.
۰/۲۵		۱۶- <u>لابه</u> رسنم در اسفندیار کارگر نمی افتد.
۰/۲۵	هر یکی را کاردی به دست راست و <u>ترنجی</u> به دست چپ داد.	۱۷-
۰/۲۵		۱۸- خواجه ولی نعمت ما بود و در <u>ذمت</u> ما حقوق بسیار دارد.
۰/۲۵		۱۹- حوالی آن مرغزار شیری بود و با او وحش و <u>سباع</u> بسیار.
		خودآزمایی (۳ نمره) (ب)
۰/۵	۲۰- در درس «طوطی و بازگان» «طوطی و قفس» هر کدام نماد چیست؟	
	۲۱- با توجه به مصراع های «پیمان برادری ات / با جبل نور / چون آیه های جهاد، محکم» در شعر راز رسید:	
۰/۲۵	الف) منظور از «جبل نور» چه کسی است؟	
۰/۲۵	ب) ضمیر «ت» در «برادری ات» به چه کسی اشاره دارد؟	
	ادامه سوالات در صفحه دوم	

باشمه تعالی

رتبه: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	سال سوم آموزش متوسطه	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داولطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۶		مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir
ردیف	سوالات	نمره (پاسخ نامه دارد)

۰/۵	۲۲- منظور شاعر از « خورشید » و « ذره » در بیت زیر چیست؟ « هر که داند گفت با خورشید راز کی تواند ماند از یک ذره باز »	
۰/۵	۲۳- در بیت زیر « دامن کشیدن » کنایه از چیست؟ « نه همین می ردم آن نوگل خندان از من می کشد خار در این بادیه، دامان از من »	
۰/۵	۲۴- در بیت « زمین به ما آموخت : / زپیش حادثه باید که پای پس نکشیم » زمین به انسان ها چه می آموزد؟	
۰/۵	۲۵- مفهوم عبارت زیر را بنویسید. « در دیده دشمنان خار و بر روی دوستان خال . »	
درگ مطلب (۴ نمره)		(ت)
۰/۲۵	۲۶- در مصروع « ورا هوش در زاولستان بود « از کلمه « هوش » کدام مفهوم دریافت می شود ؟ الف) همسر ب) زندگی ج) مرگ د) اقامت	
۰/۲۵	۲۷- آیه « وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسِبٌ » با کدام بیت زیر ارتباط معنایی دارد الف) گل و گلزار خوش آید کسی را که گلزار و گلستانش تو باشی ب) چه باک آید زکس آن را که او را نگهدار و نگهبانش تو باشی ج) همه شادی و عشرت باشد، ای دوست در آن خانه که مهمانش تو باشی د) خوش اچشمی که رخسار تو بیند خوش املکی که سلطانش تو باشی	
۰/۵	۲۸- مفهوم مصروع دوم بیت زیر از « ناصر خسرو » را بنویسید. « نکوهش مکن چرخ نیلوفری را برون کن زسر ، باد خیره سری را »	
۰/۵	۲۹- سعدی، در بیت « دو چیز طیره عقل است : دم فروبستن به وقت گفتن و گفتن به وقت خاموشی » چه چیزی را عامل کم عقلی انسان می داند ؟	
۰/۵	۳۰- در بیت « چو صیتش در افواه دنیا فتاد تزلزل در ایوان کسرا فتاد » به چه رویداد تاریخی اشاره شده است ؟	
۰/۵	۳۱- در بیت « به یک کرامت آبی نگاه دوخته اید کدام پنجه این گونه باز سوی خدادست ؟ منظور از « کرامت آبی » و « پنجه » چیست ؟	
۰/۵	۳۲- بیت « اگر یک ذره را برگیرد از جای خلل یابد همه عالم سرا پای » بیان گننده چه مفهومی است ؟	
۰/۵	۳۳- منظور شاعر از بیت زیر ، چیست ؟ « زمین سترون و در وی نشان رویش نیست فراز ریگ روان چند ایstem چون ابر »	
۰/۵	۳۴- در بیت زیر توصیه شاعر به خواننده خود چیست ؟ « هر که داد او حسن خود را در مزاد صدقای بد سوی او رو نهاد »	

ادامه سوالات در صفحه سوم

باشمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۱۰ صبح	تعداد صفحه: ۳
نام و نام خانوادگی:	مذکور آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۰/۲۳/۱۳۹۶	مذکور ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داولبلان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۶	مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir		
ردیف	سوالات	پاسخ نامه دارد	نمره

تاریخ ادبیات و دانش‌های ادبی (۳ نمره)	(ث)
۰/۲۵ -۳۵- «مثنوی شباہنگ» و «آذرخش» از آثار کدام شاعر معاصر است؟ الف) محمد رضا رحمانی ب) مشق کاشانی ج) سهیل محمودی د) سید حسن حسینی	
۰/۲۵ -۳۶- جاهای خالی را کامل کنید: الف) نام دیگر کتاب «تاریخ بیهقی» ..... است. ب) تحمیدیه در لغت به معنای ..... است.	
۰/۲۵ -۳۷- کدام یک از گزینه های زیر درست و کدام نادرست است؟ الف) از دیدگاه حماسی، اسفندیار را می توان با آشیل در حماسه یونان قیاس کرد. ب) «تاریخ جهان گشای جوینی» نمونه ای از نثر مرسل است. ج) یکی از مباحث ادبیات تطبیقی، تأثیر پذیری شاعران و نویسندگان جهان از ادبیات غنی فارسی است.	
۰/۲۵ -۳۸- علامه جلال الدین همامی در سرودهایش ..... تخلص می کرد. الف) صبا ب) حجت ج) سنا د) سوریده	
۰/۲۵ -۳۹- برای هر یک از ابیات زیر یک آرایه ادبی بنویسید. الف) خوش آمد از باره هر دو مرد تو گفتی بدرتید دشت نبرد ب) سرشار ز شیرینی شهد خوش خویش است این غنچه که لب را به شکر خند گشوده است	
۰/۲۵ -۴۰- زاویه دید داستان «دیوار» چیست? ۰/۲۵ -۴۱- در بیت زیر «مشبه» و «مشبه به» کدام است? ۰/۵ «مانند پنبه دانه که در پنبه تعییه است اجرام کوه هاست نهان در میان برف»	

شعر حفظی (۲ نمره)	(ج)
۰/۲۵ -۴۲- کدام گزینه بیت زیر را کامل می کند؟ الهی، آتش عشم ب ..... زن شر زان شعله ام بر ..... زن الف) دل - خانه ام ب) جان - استخوان ج) جسم - دل د) شمع - پروانه سان	
۰/۵ -۴۳- مصرع دوم بیت زیر را کامل کنید. چرخ ار نگردد گرد دل، از بیخ و اصلش برکنم	
۰/۵ -۴۴- بیت های زیر را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) فریاد که در ..... آدم خاکی بس دانه فشاندند و بسی ..... تنیدند ب) ای گل ..... من بلیل خویش را ..... کز سر صدق می کند شب همه شب	
۰/۷۵ ۲۰ جمع نمره « دلت گرم و امیدت بر خداوند »	

با اسمه تعالی

رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۱۰/۲۳ ساعت شروع: ۱۰ صبح	سال سوم آموزش متوسطه
مرکز سنجش آموزش و پرورش http://aee.medu.ir	دانشآموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۶
نمره	ردیف راهنمای تصحیح

۶	معنی و مفهوم شعر و نثر (الف)	
در تصحیح این بخش نظر همکاران محترم صائب است. (۶ نمره)		
	۱- بهار شاد و دلنشیں با رنگ و بوی خوش و دلپذیر از راه رسید. (۰/۲۵)	ص (۱۵۳)
	۲- جامه تو از بهشت برایش آوردند. (۰/۲۵)	ص (۳۶)
	۳- بدانید که اثر خوب ستارگان بختتان نیز از بین می رود. (۰/۲۵)	ص (۱۲۹)
	۴- دمنه با او عهد و پیمانش را استوار کرد. (۰/۲۵)	ص (۵۲)
	۵- حسنک عاقبت گستاخی و بی باکی خود را دید. (۰/۵)	ص (۴۲)
	۶- انتهای نیزه را روی زمین قرار داد و از خاک بلند شد و روی زین نشست. (۰/۵)	ص (۱۱)
	۷- کار جوانمردان مانند خورشید گرمی بخش است اما انسان های فرومایه، حیله گری و گستاخی پیشه می کنند. (۰/۵)	ص (۱۰۹)
	۸- از ماجراهی عشق، شفه ای را با تو گفت: زیرا اگر روشن تر بگوییم، نه فهم تو تاب تحمل و شنیدن آن را دارد و نه زبان من قدرت بیانش را. (۰/۷۵)	ص (۱۳۱)
	۹- اگر چه سکوت در نظر انسان های دانا، نشانه ادب است، بهتر است که در هنگام لزوم، حرف بزنی. (۰/۵۹)	
	۱۰- خدایی که ضعف و نقصی در وجودش (علت و سببی برای وجودش) نیست و حاکم مطلقی که نقص و فسادی در پادشاهی او نیست. (۱)	
	۱۱- اگر چه مانند مورچه ضعیف و گوچک هستم ولی توانایی آن را دارم که اگر امکانات حضرت سلیمان را داشته باشم، آن ها را ببخشم. (۱)	ص (۷۱)
۲	معنی واژه (برای هر واژه یک مورد کافی است). (ب)	
	۱۲- دلیر، شجاع (۰/۰۲۵) ص (۴۶)	ص (۱۴۲)
	۱۳- دختر (۰/۰۲۵) ص (۴۶)	
	۱۴- دیرینه - گذشته - کهنه (۰/۰۲۵) ص (۸۷)	ص (۶۳)
	۱۵- اظهار نیاز - تصرع - التماس (۰/۰۲۵) ص (۱۷)	
	۱۶- بالنگ (میوه درخت بالنگ) (۰/۰۲۵) ص (۱۱۱)	
	۱۷- حق و تعهد (۰/۰۲۵) ص (۱۳۸)	ص (۳۰)
۳	خودآزمایی (به پاسخهای مشابه نمره تعلق می گیرد). (پ)	
	۱۸- طوطی نماد جان پاک و مجرد (۰/۰۲۵) قفس نماد تن - جسم (۰/۰۲۵)	ص (۱۲۹)
	۱۹- الف) امام حسین (ع) (۰/۰۲۵) ب) حضرت ابوفضل (ع) (۰/۰۲۵)	ص (۷۸)
	۲۰- خورشید: عشق حقیقی یا خداوند (۰/۰۲۵) ذره: عشق ظاهری یا پدیده های مادی (۰/۰۲۵) ص (۱۲۳)	
	۲۱- کنایه از دوری گزیدن (۰/۰۵)	ص (۱۷۱)
	۲۲- به انسانها می آموزد که نباید در برابر سختی ها عقب نشینی کنند. (۰/۰۵)	ص (۱۵۹)
	۲۳- موجب رنج دشمنان است و موجب زینت دوستان، یعنی برای دوستانش عزیز و زیباست. (۰/۰۵)	ص (۵۶)
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم»	

با سمه تعالی

راهنمای تصحیح سوالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		
تاریخ امتحان: ۱۳۹۶/۱۰/۲۳	ساعت شروع: ۱۰ صبح	سال سوم آموزش متوسطه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور نوبت دی ماه سال ۱۳۹۶ مرکز سنجش آموزش و پژوهش http://aee.medu.ir		
ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۴	<p>درگ مطلب (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد).</p> <p>۲۶- ج) مرگ (۰/۲۵)</p> <p>۲۷- ب) چه باک آید ... (۰/۲۵)</p> <p>۲۸- غرور و تکبر را از خود دور کردن. (۰/۵)</p> <p>۲۹- سکوت کردن هنگام گفتار و سخن گفتن هنگام سکوت (۰/۵)</p> <p>۳۰- هنگام تولد پیامبر (ص) (۰/۲۵) ایوان کسرا (قصر خسرو پرویز) ترک بر داشت. (۰/۲۵)</p> <p>۳۱- کرامت آبی: آسمان (۰/۲۵) پنجه: دل انسان (۰/۲۵)</p> <p>۳۲- یعنی در نظام عالم هیچ کاستی و نقصی وجود ندارد. (۰/۵)</p> <p>۳۳- نا امید شدن به دلیل شرایط نامساعد جامعه (۰/۵)</p> <p>۳۴- کتمان زیبایی و پرهیز از عرضه آن به عموم یا خودنمایی (۰/۵)</p>	ت)
۳	<p>تاریخ ادبیات و دانش های ادبی</p> <p>۳۵- ب) مشق کاشانی (۰/۲۵)</p> <p>۳۶- الف) تاریخ مسعودی (۰/۲۵) - ب) حمد یا ستایش یا الحمد لله (یک مورد) (۰/۲۵) - ص (۱)</p> <p>۳۷- الف) صحیح (۰/۲۵) ص (۷) - ب) غلط (۰/۲۵) ص (۳۴) - ج) صحیح (۰/۲۵) ص (۱۳۵)</p> <p>۳۸- ج) سنا (۰/۲۵)</p> <p>۳۹- الف) اغراق یا واج آرایی (۰/۲۵)</p> <p>ب) واج آرایی، حس آمیزی، جناس، مراعات نظری (یک مورد) (۰/۲۵)</p> <p>۴۰- سوم شخص یا دانای کل (۰/۲۵)</p> <p>۴۱- مشبه: اجرام کوه (۰/۲۵) - مشبه به: پنهان دانه (۰/۲۵)</p>	ث)
۲	<p>شعر حفظی :</p> <p>۴۲- ب) جان - استخوان (۰/۲۵)</p> <p>۴۳- گردون اگر دونی کند، گردون گردن بشکنم (۰/۵)</p> <p>۴۴- الف) رهگذر (۰/۲۵) - دام (۰/۲۵)</p> <p>ب) خوش نسیم (۰/۲۵) - مسوز (۰/۲۵) - دعای تو (۰/۲۵)</p>	ج)
۲۰	جمع نمره	دست خدا همراهتان «